

JA SOM VINIČ, VY STE RATOLESTI (5. veľkonočná nedeľa)

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia. Vy ste už čistí pre slovo, ktoré som vám povedal. Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostanete vo mne. Ja som vinič, vy ste ratolesti. Kto ostáva vo mne a ja v ňom, prináša veľa ovocia; lebo bezo mňa nemôžete nič urobiť. Ak niekto neostane vo mne, vyhodia ho von ako ratolesť a uschne. Potom ich pozberajú, hodia ich do ohňa a zhoria. Ak останete vo mne a moje slová останú vo vás, proste, o čo chcete, a splní sa vám to. Môj Otec je oslávený tým, že prinášate veľa ovocia a stanete sa mojimi učeníkmi.“ (Jn 15,1-8)

Ruská literatúra 19. storočia rozvinula myšlienku tzv. zbytočného človeka. Venoval sa jej napríklad Gončarov vo svojom Oblomovovi, Puškin v Eugenovi Oneginovi či Turgenev v Rudinovi. Zbytočný človek (лишний человек, lišnij čelavek) bol zvyčajne šľachtic alebo príslušník vyššej vrstvy, ktorý bol síce talentovaný a schopný, no buď sa bál riskovať alebo sa nevedel rozhodnúť alebo odmietal prevziať za svoje konanie zodpovednosť. V dôsledku toho sa stal lenivým, neúspešným, vo vzťahu k svojmu životu úplne pasívnym. Nič nevyprodukoval, nič po ňom neostalo.

Aj dnes vidíme, že sa po svete pohybuje veľa lenivcov, parazitov, vyjedačov. Jestvuje nejaká vlastnosť v charaktere človeka, ktorá ho viac predurčuje k tomu, že sa stane „zbytočným“?

Je to neochota trpieť. Ježiš hovorí: „Ja som pravý vinič a môj Otec je vinohradník. On každú ratolesť, ktorá na mne neprináša ovocie, odrezáva, a každú, ktorá ovocie prináša, čistí, aby prinášala viac ovocia.“ Bez očisťovania nielo rastu, nielo ovocia.

Pozrime sa na záhradníka a vinohradníka. Dub, ktorý rastie vedľa cesty alebo topol či brezu nechávajú rásť bez povšimnutia. A rok čo rok sa správajú úplne inak k viniču, k jabloniam alebo k marhuliam. Rok čo rok tieto úbohé stromy mrzačia a strihajú! Vieme, že to má svoj význam. Ak sa plodonosný strom nestrihá, zdivie. Ak sa strihá, stáva sa šľachetnejším a plodonosnejším.

Tak je to aj s človekom. Aj on zdivie, ak ho nezošľachtujú protivenstvá. Kto netrpí, krpacie, pretože nemá kde nadobudnúť skúsenosti. Život poznávame nie z kníh, ale zo skúseností, bojov a utrpení. A navyše - kto netrpí, nevie pochopiť iných; a kto nechápe, nevie milovať; a kto nevie milovať, je ako planý strom.

Človek môže rásť úmerne so svojou bolesťou. Opisuje to aj jedna legenda, ktorá hovorí o bambuse, strome krásnom a do seba zaľúbenom, ako sa z neho stal jedného dňa strom užitočný. K tomu však bolo treba, aby ho záhradník najprv zoťal, potom z neho poobtnal jeho krásne konáre, doniesol na iné miesto a tam ho rozťal napoly. Až tak sa mohol stať pre neho žľabom, cez ktorý tiekla voda od prameňa na miesto, kde ju záhradník potreboval. Bambus sa pri tom všetkom desil, trpel, vzdoroval záhradníkovým zámerom, ale nakoniec,

keď videl svoju užitočnosť, bol rád, že tým všetkým vydržal prejsť. Tento príbeh iba inou formou hovorí to, čo aj evanjelium o viniči a ratolestiach.